

Також головною темою, що може бути винесена на тренінг, є взаємодія з іншими структурними підрозділами підприємства, узгодження цілей маркетингу та інших функціональних підрозділів.

В процесі створення тренінгів слід враховувати деякі особливості:

— теоретичний матеріал має бути у вигляді компактного модуля, який має містити усі необхідні технології та рішення для цього кейсу, що може створити істотні проблеми саме при його підготовці;

— передача великих обсягів теоретичного матеріалу ускладнює динаміку роботи групи;

— робота з кейс-методом набагато складніша ніж ситуаційні справи і вимагає певних навичок презентаційного досвіду;

— від викладача вимагається не тільки теоретичні знання та практика бізнесової діяльності, але й володіння педагогічними та психологічними методами здійснення творчо-пошукової і наукової діяльності.

Отже, основою бізнес-освіти особливо у сфері маркетингового менеджменту має бути не тільки процес передачі знань, але й тренінг-технології, основою якого є кейс-метод, тобто суміщення інформаційної частини (лекцій та опрацьованої рекомендованої літератури) із практичною груповою роботою для вирішення модельної або реальної бізнес-задачі.

*Горохова О. М., асист.,
кафедра вищої математики*

ОРГАНІЗАЦІЯ І РОЛЬ НАВЧАЛЬНО-КОНТРОЛЮЮЧИХ ТРЕНІНГІВ У КУРСІ МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ДЛЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Удосконалення навчального процесу, направленість його на підвищення якості професійної підготовки спеціалістів, ставлять серйозні вимоги до математичної підготовки студентів економічного профілю. Тому сьогодні виникають принципово нові цілі і завдання математичної освіти, які, в свою чергу, обумовлюють пошук нових форм і методів організації навчального процесу,

впровадження ефективних педагогічних технологій, створення системи методичного та інформаційного забезпечення. Особливо актуальним це є в той час, коли кількість аудиторних година вивчення математичних дисциплін зменшується, а обсяг інформації, передбачений нормативними програмами — збільшується. В умовах такої не відповідності між збільшенням кількості елементів знань і скороченням часу, відведеним на їх вивчення, великої значущості набуває організація самостійної роботи студентів і водночас її методичне забезпечення, яке є одним з ефективних засобів передачі студентам знань, умінь та практичних навичок. Навчально-контролюючі тренінги з математичних дисциплін, спрямовані в першу чергу на активізацію і оптимізацію роботи студентів, перехід від інформаційної методики та простої репродукції знань до їх глибокого осмислення та творчого використання.

Організація навчального тренінгу будь-якої дисципліни взагалі, і, в тому числі, математичної передбачає реалізацію трьох основних складових: вивчення теоретичного матеріалу (набуття знань), застосування його до розв'язування практичних завдань (формування умінь і навичок), контроль та оцінка набутих знань, умінь і навичок [2]. Тому і розроблений навчально-контролюючий тренінг складається із трьох частин: теоретичні відомості з основних, додаткових та спеціальних питань, які подані у вигляді опорних конспектів із посиланням на джерела інформації. Основні питання визначають базовий рівень навчання (навчальний матеріал засвоюється в обсязі обов'язкових результатів навчання). Додаткові питання визначають підвищений рівень навчання (студенти отримують більш глибокі знання, що дає можливість застосування їх до завдань творчого характеру, проблемно ситуаційних задач). Спеціальні питання — це питання, що відображають прикладну спрямованість навчального матеріалу. Навчальний тренінг з елементами самоконтролю призначений для самостійної роботи студентів по практичному закріпленню теоретичного матеріалу шляхом розв'язування задач. Передбачені методичні рекомендації та посилання на літературу; контролюється правильність не тільки кінцевого результату, а й основних дій у процесі розв'язування завдання. Стандартизований контроль знань студентів, що базується на тестовій методиці з множинним вибором відповідей. Складається із семи тестових заходів по 10 завдань у кожному й охоплює деякий розділ дисципліни, складених за різними ступенями складності. Для зменшення можливості вгадування правильної відповіді важливим було вирішення

проблеми правдоподібностей неправильних відповідей. Використовувалась наступна структура відповідей: один або два варіанта — правильні, інші — неправильні, а також обов'язкова наявність «правильної відповіді немає». Саме така структура тестових завдань сприяє диференційованому підходу в роботі студентів на семінарських заняттях.

Реалізація тренінгу також може здійснюватися за допомогою методу проектів і методу, так званого, «мозкового штурму» [1], які спрямовані на посилення сприйняття практичного застосування математичного апарату в економіці. Зокрема, тренінгові робота над проектом (ним може бути конкретна задача економічного змісту з різними вхідними і вихідними даними) ретельно планується викладачем і обговорюється зі студентами, проводиться ретельний аналіз отриманих результатів. Зазвичай, успіх проектної діяльності студентів суттєво залежить від організації роботи всередині групи, від чіткого розподілу обов'язків і визначення форм відповідальності за виконувану частину роботи. Тренінг за методом «мозкового штурму» здійснюється у такий спосіб. Група ділиться на підгрупи, в яких обирають лідерів. Партнери кожної підгрупи передають лідеру свої ідеї. Під час сеансу висловлювані ідеї не обговорюються, а просто фіксуються і доводяться до відома партнерів для подальшого обговорення в підгрупах. Після закінчення «мозкового штурму» учасники кожної підгрупи під керівництвом свого лідера збираються й обговорюють висунуті ідеї, відбираючи з їхнього числа найбільш раціональні з погляду більшості учасників.

Таким чином, використання в навчальному процесі запропонованих навчально-контролюючих тренінгових технологій сприятиме глибокому засвоєнню теоретичних та практичних знань з математичної дисципліни, оволодінню креативним мисленням студентами, що в свою чергу сформує особливу точку зору на проблеми і особливий підхід до їх розв'язання, які можуть виникнути в практичній діяльності майбутніх спеціалістів.

Література

1. Зербіно Д. Д. Наукова школа: лідер і його учні. — Львів: Євро світ, 2001. — 208 с.
2. Ладыжев Н. С. Философия и практика университетского образования. — Ижевск, 1995. — 256 с.